

МІСТО НА ГОРІ

ХРИСТІЯНСЬКА МІСІОНЕРСЬКА ГАЗЕТА

«Не може сховатися місто,
що стоїть на верховині гори»
(Євангеліє від Матвія 5:14)

№ 5 (80) 2016

ВОСКРЕСЛИЙ І ЖИВИЙ

Євангеліст Рейнхард БОННKE, США

У ті часи значна частина світу перебувала під диктатом римського шуліки, імперські пазури якого міцно вп'ялися у народи, що блудили в п'яній страху і ненависті. Новий відлік часу почався тоді, коли на землю прийшов Ісус Христос і пролив Собою світло любові й надії. Божий Син ходив серед простих людей і проповідував їм милосердя та прощення. Це були нові поняття для тогочасного суспільства, що перебувало під владою старозавітного Закону, виконати який було практично неможливо. Немов лагідне сонячне проміння, що змушує розцвітати весняні квіти, благодать Всевишнього притягувала до себе, творила чудеса зцілення, звільнення, відродження. Ісус оживив дані Богом заповіді, перемістивши їх фокус із видимих проявів боголюбства в людську душу. Він вів за Собою учнів і велів їм нести Його вчення у світ, передусім – до тих, хто не знав Бога. Ісус казав: «Лікаря не потребують здорові, а слабкі... Бо Я не прийшов кликати праведних, але грішників до покаяння» (Євангеліє від Матвія 9:12-13). Серед тих, хто повірив Благій Звістці і пішов за Учителем, були митарі і рибалки, сановиті і простолюдини, чоловіки і жінки, галілеяни і юдеї. Господь привертав до себе людей не освічених знаннями, а спраглих любові. Вони йшли за Христом, Який зігривав їхні душі, уздоровлював недужих, звільняв біснуватих.

Але Небесний Отець послав Сина на землю для вищої цілі: щоб здійснилося біблійне пророцтво про те, що Божий Агнець стане жертвою за гріхи всіх людей і кожному дасть надію на

спасіння та вічне життя. «Так-бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Євангеліє від Івана 3:16). Однак цю жертву прийняли не всі Христові сучасники. Більшість тих, заради

зневаживши усі земні царства, подарував набагато більше – звільнення від гніту гріхів. Не оцінили. Не повірили. Віддали на розп'яття. Гонимі заздрістю і страхом, вороги Христа організували змову, намагаючись позбутися Месії. Спочатку вони катува-

кого Бог пожертвував Своїм Сином, не хотіли бачити Світла, звикнувши жити в темряві, і не прийняли Ісуса. Вони ж бо чекали царя, що позбавить їх римського рабства. А Ісус Христос,

ли Його тіло, а потім мучили душу: глузували, плювали, збиткувалися. Як зятятому розбійникові, Ісусу була присуджена страта на хресті, що вважалася найбільш ганебною смертю.

Спасіння в Ісусі

Побитий і скривавлений, виснажений і знехтуваний, в терновому вінку і з важкою ношею на плечах, Господь, підкорившись волі Свого Отця, сходив на Голгофу, щоб принести Себе на офіру за людей, які кричали: «Розіпни!» До останку Він залишався смиренным і люблячим. Розпростертими на хресті руками Він немовби хотів обійняти усіх людей, неслухняних і бунтівних. Один із таких висів поруч з Ісусом – розбійник. Перед самою смертю він звернувся до Ісуса: «Спогадай мене, Господи, коли прийдеш у Царство Своє». Ці слова звучать як покаяння за безпутне життя і визнання Христа Спасителем. (Вмираючий злочинець став для нас прикладом каяття і віри.) І Господь запевнив колишнього розбійника, що того ж дня чоловік буде в раю.

Отак і нам, сьогоднішнім, Бог обіцяє вічність у Небесному Царстві, поруч із Собою. Потрібно лише визнати Ісуса Христа своїм Господом і Спасителем та повірити, що усі наші гріхи Він забрав на голгофський хрест. Так душі будуть врятовані від загибелі і пекельних мук.

Людина влаштована таким чином, що в її серці є пустота, яку може заповнити тільки Бог. Тому без Його присутності ми завжди почуватимемося самотніми. Якщо вам знайоме таке відчуття порожнечі у душі, покликайте Бога в молитві. Він неодмінно почує і сповнить вас радості та надії.

Отче Небесний! Я приходжу до тебе в ім'я Сина Твого Ісуса Христа і прошу простити мої гріхи. Спаси мене з великої милості Твоїї. Дай мені осягнути Твою любов, зрозуміти і прийняти голгофську жертву. Господи, я вірую, що Ти чуєш мою молитву. Дякую Тобі за спасіння. Амінь.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Шановні читачі «Міста на горі»!

Напередодні світлого, обнадійливого і такого важливого для кожної людини свята – Воскресіння Христового – здоровимо вас з цим справді величним Днем – Днем, у який звершилось задумане Творцем від закладін світу – спасіння людських душ! Радіючи разом з вами Добрій Звістці, принесеній Спасителем на землю, і виконаній Ним Божій обітниці, звертаємося до всіх, хто не зневірився в милості Всевишнього і продовжує шукати Його святе Лице, Його Істину, підбадьорюємо кожного, хто в смутку і чиї руки опустилися: Христос воскрес! Він живий! Він любить вас! Його милість оновлюється щоранку.

Нехай з лагідними весняними променями сонця воскреснуть до нових сподівань, нових очікувань та нових перемог і ваші душі. Хай воскреслий понад дві тисячі років тому Христос оживить ваші серця і вони з цілковитою вірою у Його силу та всеперемагаючу любов пробудяться до нового життя.

Попри всі труднощі та біди, які переживає Україна та її народ в останні роки, бажаємо вам знаходити радість і втіху у звичних буднях, у можливості зробити щось для своїх близьких чи далеких, у здатності підставити плече тим, кому ще важче. Кожному зичимо нести свій земний хрест смиренно, без нарікань, з надією на Бога, з миром та спокоєм у серці, аби гідно пройти свою голгофу і отримати обіцяну нагороду у вічності.

Сонця і миру, радості й наснаги, врожаїв та здобутків, успіхів та перемог!

Щиро – редакція газети.

Наша мета – увійти в кожен дім, тому що Божа мета – ввійти у кожне серце

ХРЕСНЕ СХОДЖЕННЯ

(Скорочено)

...Учора все: і лаври, і пошана,
Кричав «Осанна!» хлопчик на плечі.
А нині?..
Хрест та невігойна рана
Од зради тих, кого любові вчив.
Отож рушаймо всі і поодинокі
В дорогу жертв й непростених вістей.
Там і Господь, й держава, і людина
Несуть хреста по стаціях страстей.
Де скрипок спів, відлунивши тривогу,
Пливе, як перша хвиля по воді,
Виносять хрест страждання на дорогу,
Мов ключ любові, віри та надії.

Його витали вчора, як Месію,
Царя юдеїв...
Та Ісус з лица
Збілів:
«Тут зрадник...» – словом сум засіяв.
В саду моливсь:
«Мине хай чаша ця...
Та ні! Твоя постане, Отче, воля!»
...Цілунок Юди – скільки їх між нас?
«Розпни, Пилате! Він не Бог,
він – столяр!» – кричали...
(Підлість не міняє час).

...Пилат вмиває руки,
Чернь радіє,
Вінок терновий вішають сини.
О, небо!
...Тешуть хресно бруси теслі,
Під словом «вирок» – вигорів папір,
І кризь віки кривавляться воскреслі –
Суд над любов'ю і Каяфи двір.

Брус дерев'яний посеред подвір'я,
У багрянлицю вдягнений Христос.
Та люд безмовний...
Скільки раз, повір, я
Це чув і ждав – на захист стане хтось?..
Дарма...
Нема...
На зболені рамена
Звалили хрест й кричать:
«Давай, тягни!..»
А поміж ними, знаю достеменно,
Ним зцілені й воскресені...
Вони
Ще вчора признавали в ньому Бога,
А нині він розбійник в їх очах.
«Дорога в небо – хресная дорога», –
Сказав Ісус,
Й образи біль прочах...
...Тоді ж Господь з подвір'я
Знак смерті здвиг на зранене плече
Й почав свій шлях у вічності сузір'я
Кризь жар гріхів,
Де кров'ю час тече.

Тягар гріхів людей немилосердний
На кволе тіло ледь воздвиг Ісус.
Уперто ніс,
Проказуючи ствердно:
«Все ж донесу його. Все ж донесу».

Кривавить слід дорогу на Голготу...
Хитнувся світ,
І впав Христос на шлях.

...Упав Ісус,
Ледь звівся на коліна.
Упав уперше під тяжким хрестом.
«Я донесу на гору неодмінно...» –
Лунав мотив, як вічності псалом.

Обвислих хмар дрижать обдерті мури,
Падуть на шлях, на кручі, на людей,
Де кожен крок – це поступ кризь тортури...
Та що це? Хтось йому настрічу йде...
Паде хустина з сивого волосся
На крила рук.
У серці – теплота.
Чи то на правду, чи од ран здалося...
То... мама?..
«Мамо!» – спечені уста
Зніміли.
Думка засліпила очі,
Лиш сонце б'ється об небесний дзвін:
«Синочку... Сину...»
Терня в лоб вп'ялося,
Й переплелися хрест, Марія, син...

...Прощайте, мамо!..
Виболені ноги
За кроком крок возносили хреста.
Мотив розлуки, болю і тривоги
Розпочали Ісусові уста.

Він з поля йшов,
В своїх земних турботах звичних...
Настрічу – вої і людська безсила тінь
Тягнула хрест.
«Знов, певно, злодій чи язичник», –
Подумав той,
Та вчувсь суворий окрик: «Стій!
Ти хто?»
«Прохожий, Симеон із Кириної...»
«Так от... Поглянь,
Наш хрестоносець – ледь не мрець,
Не зносить кари.
Забери частину з неї,
Підстав плече,
А то сконан... Хай йому грець!»

Кривавий піт покрив хустину,
Яку подала Вероніка
Ісусові.
Зрекла: «Прости нам...» –
І образ Бога-Чоловіка
На білім полотні відбився,
Як в хреснім дзеркалі світлина.
На хвилюк вдячно зупинився,
Знов хрест людських гріхів на спину
Поклав собі
І рушив далі.
Відбиток пам'яті про страсті
Вона тримала.

...«Смутні жінки Єрусалиму,
Не лийте сльози наді мною.
Без маски жодної, без гриму

На себе гляньте. Ще весною
Ви первоквітом дивували
І ваша врода всіх корила,
Та ким ви стали?.. Ким ви стали?!
Де ваші лагідності крила?
Тож над собою плачте, дочки,
І над дітьми, над їх гріхами», –
Сказав Ісус.
Хтось зрік: «Синочку...» –
Сльоза скотилася на камінь.

...Знов об каміння б'ється тіло –
Утретє падає Господь.
Гуркоче хрест.
Аж побіліло
Од крику небо: «Не підходь!»
Хто підбіга допомагати,
За тим нагай кривавить слід.
А фарисей свій зуб щербатий
Ошкірив в усміху.
Поблід
Ісус, мов аркуш долі,
Що вирваний із Книги книг.
У небо вгризлися тополі,
І час од розпачу застиг.
Лежав Христос.
Вінець терновий
Зрудів од крові. Люд завмер.
Лупали сліпо тишу сови:
«Ади, помер?.. Таки помер?!».

...Ісус відкрив важкі повіки –
Уже гора неподалік.
Злились віднини і вовіки
Господь і смертний Чоловік.

Останній крок – і слід кривавий
Земля прийма, мов крапку лист.
Здирають одіж... – Боже правий!..
Взамін води – лиш жовч і свист.

...Між дерев'яних жил
Вбивали горду міць.
Кривавив небосхил,
Аби не впасти ниць.
Хрест з болю почорнів,
І стигнули вітри,
Як Ти з розп'яття днів
Про вічність говорив.
А вколо люд і люд
Із люттю на устах.
І цей невірний суд,
І цей невинний птах,
Убитий на льоту,
У чорному вінку,
За істину просту,
Повірити в яку
Не змігли...
Ти простив
Тоді і їх, і нас.

...Громи дробили в друзки хмари,
Шаліли блискавки гуртом.
Хрест, як імперський символ кари,
Звели з розп'яття Христом.
Забагровили крутосхили,

Пітьма упала між гурти.
Останні покидали сили
Ісуса:
«Отче, їм прости.
Не відають того, що діють».
А хтось:
«Якщо Ти Бога син,
То докажи! Врятуй надію –
Й повірять...»
Голос ще один:
«Він без вини ці зносить муки», –
Та спис у серце землю стряс.
Як струни, витяглися руки.
«Здійснилось», – змовив і... погас.

...А ми
Не втямимо й донині:
Христос помер за мене й вас.
«Прости їм, Отче...» – безневинні
Уста молили в смертний час.

Ридало небо посивіле..
«Вмирати страшно молодим», –
Здіймаючи Христове тіло,
До себе мовив Никодим.
А мати, вбита смертю сина,
Вже сил не мала. Лиш любов
Зосталась в ній.
Гірка часина
На цій горі звела їх знов.
Верталась згадки, мов з вигнання:
Як сина в ясельця кладе,
Найперші кроки, мить прощання,
Незнане «де ж ти, сину, де?..»
А нині – тіло ніби з воску,
Криваві струпи, холод рук.
Скажіть-бо, хто з нас має доступ
У море материнських мук!

...Поклали у скелястим гробі
Сповите в плащаницю тіло,
І камінь чорний, як в жалобі,
Закрив його.
Перетемніло
Вечірне небо у поклони –
Христос дорогу страстей звершив.
Гроби жарин сліди червоні
Вояки,
Гріб щитом підперши.
І все...
І все?!
Не може бути,
Що смерть
В ніщо життя поверне.
Причасна ніч...
Роса спокути
Вмиває землю, як од скверни.

...«Воскрес?!» –
Ще в тихій недовірі
Прошепотіла Магдалина.
Порожній гріб,
Каміння сіре
Та спечена огнем глина.
«Воскрес!!!» – провісники світланку
Цілують кожну стебелину.
«Воскрес! Воскрес!!!» – безперестанку
Вкіл дзвони благовістю линуть.
Христос воскрес!..

Олег ГЕРМАН, м. Тернопіль

«Сам-бо Господь із наказом, при голосі Архангела та при Божій сурмі зійде з Неба, і перше воскреснуть умерлі в Христі, потім ми, що живемо й zostались, будемо схоплені разом із ними на хмарах на зустріч Господню...» (1-е Послання до Солунян 4: 16,17)

Хто такі «умерлі в Христі»? Це ті, хто покинув цей світ з Христовою вірою, чий душі нею оновилися і, образно кажучи, зодягнулися в одяг Христа. «Усі ви, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися», – пише апостол Павло, засвідчуючи, яка велика переміна стається у душах людей, в їхньому житті, коли вони вірою приймають Ісуса Христа як свого Спасителя і Господа. Вони переходять із царства темряви у царство світла – на терени Ісуса Христа. Писання і приклад багатьох мужів віри вчать також, що християнину треба співрозп'ятися з Христом, щоб увійти в Його Воскресіння. Для цього потрібно щоденно перемагати свій егоїзм, свої пристрасті, підпорядковуючи власне життя Його волі, Божому Слову. Це дуже непросто, часом навіть боляче. Але хіба легко було Спасителю на хресті Голгофи? Він тяжко мучився, фізично і душевно. Більшість з Нього глумилася, інші проходили байдуже, а в серця Його учнів закралася зневага. Та Воскресіння прийшло, і Світло правди перемогло темряву.

Страждання просвітлюють людські душі. Якщо, звісно, ми не впадаємо у розпач та безнадію. У кожного з нас, якщо ми християни, є своя голгофа. А Україна сьогодні хіба не на голгофі страждань за свій вибір шляху до воскресіння? Хіба нашу країну не розпинають на перехресті геополітичних

інтересів зажерливі князі цього світу? Ворог сатані, а юрба народів у кращому разі співчуває здалеку, а то й байдуже проходить мимо нас, зайнята своїми справами. Ніби й не бачать, що на цьому геополітичному «хресті» розпинають не просто український народ, а саму правду й свободу, які потрібні не лише нам. І що ж? Хіба це привід для зневаги та розпачу? Правду й свободу ніхто ніколи не вб'є і не привалить валуном у гробі, бо за ними – сам Дух Господній.

Святкуючи Пасху, ми звертаємо думки не лише в далеке минуле, коли воскрес Спаситель, що приніс на землю світло й меч нової віри. Цей духовний меч і сьогодні розрубає кайдани неправди і всякого гріха, що ув'язнюють душу людини, закриваючи шлях до спасіння. Всі ми, до якого б народу-племени не належали, маємо стати на цей шлях, адже він не тільки для церкви, не просто для людства, а в першу чергу для кожного зокрема. Бо, як краплинка роси віддзеркалює весь світ видимий, так і людська душа відбиває світ невидимий. Коли вона еднається з Христом і починає відображати світло істини, то й світ стає яскравішим. Так, при цьому не обійти і страждань, але, пройшовши через них із Господом, разом і воскреснемо для нового життя.

Михайло МЕЛЬНИК, м.Новодністрівськ

Радіє вся християнська родина, бо Христос воскрес! Воскресіння Господа проповідують ангели, відвалений камінь, пустий гріб. Він воскрес і виправив всяку неправду та несправедливість, по-

ДОПОКИ ЩЕ Є ЧАС

вернув здоров'я, спокій і мир, укріпив віру і волю, впевненість у собі й у завтрашньому дні. З Ним і в Нього немає ніяких втрат і нічого непоправного. Своїм воскресінням Месія відкрив шлях до вічно-го життя усім людям.

Яка дивна Божа премудрість! Перші будуть останніми, а останні – першими. Горді будуть понижені, а понижені – піднесені. Не буде калік, і ніхто не матиме ні душевної, ані фізичної вади. Не буде болю, страху, сліз. Не буде ні сиріт, ні вдів, одиноких і принижених. Нам нічого не бракуватиме, ми ні про що не журитимемося. Батьком, матір'ю і найкращим другом для всіх буде Спаситель. Він все це приготував для нас.

Св. ап. Павло у своєму листі до коринтян пише, що образ цього світу проминає. А образ – це тільки дзеркало, лише відображення чогось, відбиток. Отже, є той, інший світ, світ непроминаючої реальності. Ми всі належимо і підвладні часу, але на

кожного неодмінно чекає вічність, яка важливіша і дорожча за увесь видимий світ. Перед її порогом залишаються усі земні цінності. Над нею не має влади ні зло, ні гріх, ні навіть смерть.

Воскресіння Христа – це не ідея і не філософська теорія, а реальний і очевидний факт. Його ніякий людський розум придумати не міг. Це – беззаперечна істина, яка відтуляє завесу великої тайни нашого буття і несе всім незрівнянну вічну радість. Творець приготував нам нову землю і нове небо – царство миру і любові. Там все довершене, досконале. Наші тіла преобразяться, зміняться «в той же образ [Христа] від слави на славу, як від Духа Господнього». Ніхто не знає, як це станеться, тому покійно і смиренно схиляємо свої голови перед цією великою тайною величі і слави Його, коли Бог буде «у всьому все». А поки що ми всі ще в дорозі. І допоки є ще час, нам потрібно готуватися, пам'ятаючи, що туди ніщо нечисте не ввійде. Христос нас запевнив: «Блаженні чисті серцем, бо вони побачать Бога». А бачити Бога – це уже належати до Його Царства вічного щастя, двері до Якого своїм воскресінням відчинив нам Господь.

Протоієрей Михайло МЕЛЬНИК,
с.Старі Кривотули, Івано-Франківська обл.

Сіра стрічка дороги прямою лінією розділяла навпіл поки що безлистий ліс. Артем розігнав дороге німецьке авто до ста двадцяти. Приймач повітував щось про свято Пасхи, яке ось-ось мало настати. Захотілося пошукати іншу хвилю, але в цей момент салон заповнив телефонний дзвінок.

– Так, – відповів Артем.

– Вдалося? – навіть не привітавшись, запитав Віктор, його давній друг і бізнес-партнер.

– Я домовився. Ціну скинули наполовину.

– Невже погодилися?

– У них не було виходу.

– Ти не перестаєш приємно дивувати мене.

Артем вдоволена усміхнувся.

– А що там Прохоренко?

– Сказав, що п'ять мільйонів – остаточна ціна. З меншими пропозиціями навіть не підходити.

– Його син збив на смерть чоловіка. Йому терміново потрібні гроші – на адвокатів і хабарі. Думаю, від трьох мільйонів доларів готівкою Прохоренко не відмовиться. Ти ж знаєш, нам потрібна ця земля. В центрі таких вигідних місць більше немає. Так що прояви всі свої таланти, щоб вона стала нашою.

Закінчивши розмову, Артем на мить відволікся, щоб точніше налаштувати радіостанцію. Підвівши погляд, він побачив, що машина стрімко наближається до дівчини, яка, невідомо звідки взявшись, стоїть посеред дороги і розмахує руками.

Артему здалося, що хтось увімкнув сповільнений режим. Він дуже довго тиснув на гальма, перш ніж автомобіль відчутно стišив хід. Аж накінець зупинився, ледве не впершись капотом дівчині у живіт. Побачив навіть своє відображення в її зляканих очах.

На декілька секунд все мовби завмерло. Потім хвиля гніву викинула Артема з машини.

– Ви що робите?! Я вас ледь не збив!

– Не знаю... – дівчина перелякано зробила крок убік. – Моє авто зламалося.

Лише тоді Артем помітив на узбіччі червону «дев'ятку».

– І ви вирішили вкоротити собі віку?!

– Ні, – незнайомка, очевидно, почала усвідомлювати небезпеку, яка щойно їй загрожувала, тому вибухнула: – А ви на спідометр дивитесь?! Хіба можна їхати так швидко?

– Оце так! – не знаходячи більше слів, Артем вражено розвів руками і рушив до своєї автівки. Зупинило його обурене:

– Ви навіть не поцікавитесь, чи зі мною все гаразд, чи не потрібна мені допомога?!

– У мене немає ні часу, ні бажання вдавати з себе джентльмена. Тим більше перед вами.

– Допоможіть мені, не залишайте тут саму, – переконливо промовила дівчина.

– Що ви хочете? – спитав невдоволено.

– Підвезіть мене до міста.

Артем спостерігав, як незнайомка, раз по раз відкидаючи назад довге русяве волосся, що каскадом спадало на чорну куртку, діставала зі своєї машини дамську сумочку і ноутбук.

– Машину друг забере, – повідомила, опускаючись на передне сидіння.

«Ніби мені не все одно», – подумав Артем. Їхали мовчки. З динаміків лунала тиха музика. Пасажира дивилася у вікно. Артем глянув на годинник і збільшив швидкість.

– Ви завжди так їздите? – здивувалась дівчина.

– А ви завжди намагає-

тесь повчати?

Зиркнула на нього і хотіла щось відповісти, але в її сумці задзвонив телефон. Вона чомусь ніяк не могла його знайти, тому довелося викласти все, що було в сумочці. Серед суто жіночих дрібниць Артем помітив синю книжечку з золотим тисненням «Новий Заповіт». Коли дівчина врешті дістала мобілку, на екрані світилося «мама». Артем мимоволі почув, що пасажира назвали Оксаною.

– Я вже їду... Є, – Оксана поклатила руку на сумку для ноутбука. – Але не вся сума. Лише десять. Більше позичити не могли... Я знаю, що мало... Щось придумаємо. Тільки не плач. Ма... Чуєш?! – вона ще кілька секунд дивилася на згасаючий екран телефону.

В салоні запала напружена мовчанка. Раптом боковим зором Артем побачив, як здригаються Оксанині плечі. Зрозумів, що вона плаче, і повернув голову в бік дівчини. Її донедавна рішучий і впевнений вигляд зник, натомість обличчя виражало схвильованість та страждання. Артем подав дівчині пляшку води. Зробивши кілька ковтків та опанувавши свої емоції, Оксана склала в сумку свої речі. «Новий Заповіт» залишився в руках.

– Моїй сестрі потрібна пересадка нирки, – раптом, ні з того ні з сього, промовила дивна пасажира. – Одна з

німецьких клінік погодилась зробити операцію. Зараз у місті якраз перебуває професор звідти. Він готовий оперувати сестру тут. Донор уже є. Затримка лише за грошима – потрібно сімдесят тисяч євро. Ми назбирали тільки двадцять. А лікарі дають сестрі не більше двох тижнів, – Оксана важко зітхнула. – Вибачте, що я все це вам розповідаю... І за мій необачний вчинок на дорозі також простіть.

– Забудьте. Ми вже у місті. Куди вас підвезти?

...Авто зупинилося на стоянці біля лікарні.

– Дякую, – Оксана вже більш привітно глянула на Артема.

– Бажаю вашій сестрі швидкого одужання, – Артем завів двигун.

...Закинувши ноги на стіл, Артем задумливо дивився у вікно. З його офісу відкривався чудовий краєвид. Поміж верхівками дерев націлились у небо шпилі храмів, зліва згуртувалися висотки, а вдалині синів Дніпро. Та перед його очима стояла зовсім інша картина. Біла палата, біле ліжко, на ньому блідий, як простирадло, Арсен. Поруч мама, згорьована, аж чорна... Несподіване знайомство на дорозі і Оксанин розпач сколихнули приспаний часом біль. Колись і він, як ця дівчина, метався по знайомих, шукаючи грошей на лікування брата. Не зумів. Не встиг...

Раптово вітер обсіпав шибку дрібними краплями дощу. В кабінет із задоволеною посмішкою увірвався Віктор.

– Погодився! – сповістив, падаючи на стілець і кидаючи на стіл тоненьку папку. – Прохоренко готовий продати землю за три мільйони. Завтра о десятих – у нотаріуса.

Артем знехотя опустил ноги і розгорнув папку. Довго й тупо дивився, а потім перевів погляд на Віктора:

– Ти можеш зараз поїхати в банк і взяти з сейфу п'ятдесят тисяч євро?

Віктор здивовано знизав плечима:

– Якщо треба, – звичайно.

...У лікарняному коридорі стілець був незручним, стійкий запах ліків і хвороб забивав памороки. Коли Оксана підійшла, він підвівся.

– Ви?! – здивувалася. Її голос тремтів.

– Я приніс решту грошей.

??? – в її заплаканих очах спалахнула радість і недовіра водночас.

Через декілька днів Артем зробив наступний візит до вже знайомої лікарні. Хвора спала. Оксана сиділа біля вікна і читала маленьку книжку в синій обкладинці.

– Як? – прошепотів, вказуючи поглядом на сестру.

– Все добре. Завдяки Богу і вам. Тепер не знаємо, як віддячити. Якби не ви...

– Не варто...

Деякий час вони мовчали, слухаючи шум молодого листа за вікном.

– Можна спитати? – порушила тишу Оксана.

– Ви ж не відчепитесь. То питаєте вже.

– Моя сестра вам ніхто. Чому ви оплатили її операцію?

Ховаючи смуток, Артем спробував віджартуватися:

– Хотів дізнатися номер вашого телефону.

Оксана усміхнулася. А після короткої паузи промовила:

– До речі, сьогодні ж Пасха. Христос воскрес!

– Воістину воскрес! – ніяковіючи, відповів чоловік.

Знову запала мовчанка. Артем узяв «Новий Заповіт» і розгорнув на закладинці. В очі впали відлені червоним словом: «Тож усе, чого тільки бажаєте, щоб чинили вам люди, те саме чиніть їм і ви».

Роман СКАРЖИНСЬКИЙ,
м.Гребінка, Полтавська обл.

Петро Славчук лежить спиною до входу, коли я, тупнувши для годиться в сінцях, продняю хатні двері.

– Поверни мене, Олю, до вікна, бо скоро дзвонитимуть. Та й бік цей уже залежав.

– Доброго дня, Петре! Це я тут...

– А-а...То ти, Дмитре? Покликаю Ольгу – хай допоможе мені! Вона десь на городі.

Я пропоную Петрові свою поміч, і він погоджується, щоб я перевернув його на інший бік.

– От спасибі тобі, – дякує Петро, коли, підмостивши йому під спину другу подушку, сідаю навпроти, під вікном.

– Знаєш, уже відлежав бік, аж пече, а вона все город порас... О, хотів тебе спитати: ти не хочеш поле у мене взяти? Вже зоране, ще з осені, бери і сади картоплю, гарбузи, кавуни – що душа бажає.

Петро захворів минулого літа. Восени поїздив по «дохторах», полежав у лікарнях, а з кінця того року лежить вдома. Всі знають про його невиліковну хворобу, та йому не кажуть. Але, здається, він уже й сам здогадується.

– Ти ж знаєш, я один із перших у селі забрав свій пай. І землю виділили недалеко, біля шляху. Тобі добре буде під'їжджати.

– Ти що? Ще сам будеш її засівати... – приймаю ту невеселу гру в «схованки», яку зазвичай ведуть з такими хворими їхні рідні.

– Ні, братчику, я вже, видать, своє відсіяв, – зітхає Петро. – Он було аж три корови, а тепер – жодної. На ліки все пішло, а ліку немає ніякого...

Висохлою, тремтячою рукою він тягнеться до склянки, щоб попийти.

– Пам'ятаєш, колись ти про церковні дзвони розказував? Що, мовляв, вони оберігають і оздоровлюють. Ти мені прости, я тоді сміявся, не вірив. А тепер... Ось щодня чекаю, коли в церкві задзвонять. Ні, не за того, щоб... але слухаю.

Колись Петро, дійсно, про віру, про Бога й слухати не хотів. «Не вірю в потойбічне життя, хоч ти що мені кажи! – затято відмахувався він. – Отут тільки й життя нашого, поки на землі. А далі? Далі – нічого. Морок. Ну, й пороку трохи від нас у землі...»

Згадка про церкву взагалі викликала в нього роздратування. «Хай туди ходять Манька з Ганькою!» – честив словами з «приправою» односельчанок, що мали колись недобру славу, а потім стали набожними помічницями батюшки. Уже навіть торік, коли почав скаржитися на здоров'я, Петро повторював, як мантру: «Не вірю в потойбічне життя – нема його, і душі ніякої нема, вигадки це все!» Звісна річ, переконувати його я й не намагався, бо через свою євангельську віру в очах Петра був просто «сектантом». І ось тепер чую в його словах інші нотки. Невже справді чекає, коли в сільському храмі задзвонять?

– Тут якось батюшка був у мене, – продовжує Петро і ще більше дивує мене. – Сестра привела, вона ж у мене теж «церковна». Нехай уже, думаю, гірше ж не буде. І, знаєш, батюшка про Бога оце, як ти, говорить... А я його про дзвони спитав – правда, каже, лікують! Але, каже, треба віру мати. А де її взяти? Я ж усе життя попів матюками крив...

– Ти сказав йому про це? – Ти що? Ні, звичайно. Як про таке скажеш? Правда, про слова всякі лайливі, що не можу без них, про це говорив. А що батюшок г'анив – ні, стидно якось.

«Скресла-таки, видно, кри-

ще не старого, але знесиленого болячкою чоловіка. – Запевняю тебе, що більшість села цього й не помітили.

– Чого так думаєш? У нас тепер, кажуть, у церкві багатенько людей збирається.

– Це – тепер. А раніше? Пам'ятаєш, як довго церква була взагалі на замку? У нас – і це не лише в нашому селі, а повсюди – так довго не чути було дзвонів, що тепер їхнього канонічного мовчання перед Пасхою ми вже й не помічаємо.

– Це правда. Я тільки недавно, вже як приклало до ліжка, став звертати увагу на них. Вікно, бач, якраз на

і третього дня Він воскрес, щоб і нас воскресити для вічного життя в Бозі, аби ми жили для Нього. Ну, і щоб не боялися смерті...

– Хіба це можливо? – ледь чуто питає Петро і відвертається до стіни. – Видно, то все не для мене писано. А от смерті я не боюся...

Язик аж терпне від бажання спитати, чи готовий Петро зустрітись з Богом, але стримуюсь. Між нами зависає пауза, і я чую власне серце, яке, здається, стає дзвоном.

– Дмитре, а про дзвони ти віриш? – порушує тишу Петрів голос.

Він знову пильно й очіку-

Потім він залишився на другий рік. Його вже давно нема: ще молодим десь чи то вбили, чи втопили...

– Так-так. А ось яка історія була з ним у дитинстві. Одного разу, якраз на Пасху, він з хлопчиками заліз на дзвіницю. Тоді ще в нас церкву не закрили були, і той Великдень мені запам'ятався, бо мене, восьмирічного, вперше привели до причастя. Чого вони полізли туди? Хотіли подзвонити! На Пасху ж традиційно дозволялось подзвонити всім, хто бажає. І здавна існує повір'я, що кому вдасться на Великдень першому звернутися на дзвіницю й вдарити у дзвін, у того буде врожайною нива і щаслива доля. Мабуть, це повір'я і погнало на дзвіницю тих хлопчиків – прагнули щасливої долі. А може, просто хотіли торкнутися дзвонів, бо чули, що вони дають силу? Не знаю, дзвонили вони чи ні, але в той самий момент, коли я отримував з рук батюшки проскуру, Федя спускався із дзвіниці, спіткнувся, покотився крутими сходами і дуже розбив голову...

– Оце так! Виходить, навіпаки – сполохав, сердега, свою долю... Значить, що? Ти хочеш сказати, що про дзвони – то все байки? – Петро аж голову відриває від подушки, бо нетерпеливиться почути відповідь на це питання.

– Ні, я хочу лише сказати, що торкнутися їх душею значно важливіше, ніж руками, – заспокоюю його. – А з усього, що про них говорено, я найбільше вірю тому, що кажуть священники: дзвони кличуть до покаяння.

Голова Петра втомлено відкидається на подушку. В його очах спалахують вже знайомі теплі іскорки...

* * *

Не минуло багато часу, як на Петрових похоронах розмовляв уже з його сестрою.

– Помучився, біднячка, але упокоївся добре, по-божому, – розповідала вона. – Як був ще при силах, то все заглядав у папірець, де написана була молитва. Батюшка для сповіді покликати – сам Петя захотів. А то якось по телевізору сказали були про депутатські пенсії. Ми зачали обурюватися, а він тихо так мовив: «Хай собі мають! Мені моєї колгоспної вистачить, аби тільки жити. Тупцював би собі біля хати, сходяв би до церкви... А більше нічого й не треба!» От як хвороба людину змінює!

Хотілося сказати, що змінює не хвороба. Та на село, мов із небес, полився прощальний церковний передзвін – і слова здалися зайвими.

Семен МІХАСЬ, м.Харків

ДЗВОНИ ДЛЯ ЖИВИХ

га!» – тихо радію його сорому, а вголос кажу, що треба було б усе-таки зізнатися і в такому гріху, бо він, як камінь, запирає шлях вірі. Скинй його з серця – і шлях для віри вільний.

– Тобі б батюшкою бути... – зітхнувши, Петро спрямовує погляд за вікно. – А що це дзвонів не чути? Служба в церкві вже давно повинна початися. Сьогодні ж – чистий четвер.

– Якраз у цей день вони й не дзвонять, – дивую його «новиною». – Три дні перед Великднем дзвони мовчать.

– Та ну! Чого це? – не вірить Петро.

І доводиться «сектанту» розтлумачувати «православному» другу дитинства давню традицію православної церкви. Втім, я цьому навіть радий. Це ж зайва нагода згадати Христа, який приніс Себе в жертву за всіх, не розділяючи людей на «правильних» і «неправильних»; можливість сказати хворому, що Бог однаково любить віруючих і невіруючих. Різниця лише в тому, що за перших Його серце радіє і тішиться, а за других – болить та страждає. Хоча й віруючі, коли впадають у гріх і не каються, завдають Господу ще більшого болю.

– Це дуже добре, Петре, що ти «чуєш» відсутність церковного дзвону, – підбадьорюю

церкву, хоч до неї навпрошки з кілометр буде. А добре чути, як калатають... То чого вони сьогодні мовчать – що, не можна дзвонити?

Розказую знову йому те, що колись читав про дзвони. Передпасхальне мовчання дзвіниць було узаконене церквою з тим, щоб навіть дзвони «говіли» й скорботно німіли з приводу мук і хресної кончини Ісуса Христа. Колись про це добре знали і навіть був такий звичай: щоб нечиста сила не могла творити зла, коли мовчать дзвони, хлопці ходили по селу з дзвіночками і тріскачками, а дорослі били лозиною по церковній підлозі або по лавах у костьолі.

– І ти в це віриш? – з ледь помітною посмішкою повертає до мене біде обличчя Петро.

Охоче відповідаю, що не вірю в дзвіночки, тріскачки, лозу та інші повір'я. Однак вірю, за Євангелією, в хресну смерть Божого Сина та Його воскресіння. Вірю, що Христос переніс смертні муки заради нас, для нашого спасіння, щоб дарувати нам життя...

– Як це? – посмішка на Петровім обличчі згасає, і тільки погляд, в якому майнула якась іскорка, чітко й напружено тримається за мої очі.

– А так, як написано: Христос умер задля прощення наших гріхів і був похований,

вально дивиться на мене.

Я не знаю, що йому відповісти, бо всяка неправда – гріх, а в такі моменти, мабуть, навіть злочин. Та ще більший злочин – відібрати у хворої людини надію. Тому починаю казати приблизно те, що вже колись розповідав. Хтось із дзвонарів, мовляв, назвав переспів дзвонів молитвою у бронзі. І люди здавна вірили, що церковні дзвони відганяють нечистих духів, лікують не лише душу, а й фізичні недуги. А фізики тепер ось доводять, що їхні низькочастотні звукові вібрації створюють енергію, яка знищує мікроби й зупиняє епідемії. Священники ж кажуть, що церковні передзвони кличуть до покаяння...

– Про себе ж так скажу тобі, Петре: нерозумно було б це все заперечувати чи відкидати. Але особистій молитві я довіряю більше, ніж дзвонам. Ти пам'ятаєш Федора Ганасівського?

– Я з ним в один клас ходив.

